

Εκατό χρόνια από τον Α΄ Π.Π. (1914-1918)

Γράφει ο *Χρήστος Ίντος*

 α επιχειρήσουμε σύντομη προσέγγιση στα γεγονότα του έτους 1916 σε σχέση με τον τόπο μας.

Την Άνοιξη του 1916 έντονη ήταν η φήμη πως επίκειται επίθεση στη Μακεδονία των γερμανικών και βουλγαρικών δυνάμεων. Το πρώτο σχετικό επεισόδιο στην περιοχή Ν. Κιλκίς συντελέστηκε την 1/14 και 2/15 Μαρτίου 1916 στην ελληνική μεθόριο κοντά στα χωριά Εύζωνοι και **Ειδομένη**. Οι Γερμανοί επιτέθηκαν σε γαλλικές προφυλακές στους Ευζώνους και προωθήθηκαν μέχρι το Πευκόδασος εξαναγκάζοντας τους Γάλλους να συγκεντρωθούν στο Πολύκαστρο, όπου είχαν ισχυρές δυνάμεις πεζικού, ιππικού και πυροβολικού. Οι γερμανικές και βουλγαρικές δυνάμεις εισέβαλαν και **στην περιοχή της Ειδομένης** φθάνοντας μέχρι το χωριό **Δογάνης**. Και στις δύο περιπτώσεις αιχμαλώτισαν Γάλλους στρατιώτες και αξιωματικούς.

Στις 3/16 Μαρτίου 1916 αναδιοργανωμένοι οι Γάλλοι προχώρησαν στην αντεπίθεση. Κατέλαβαν τους Ευζώνους, εκδιώκοντας από εκεί τους Γερμανούς, πυρπόλησαν τμήμα του χωριού και βομβάρδισαν τις εχθρικές θέσεις. Την επόμενη οι Γερμανοί πέρασαν στην δική τους αντεπίθεση εξαναγκάζοντας τους Γάλλους σε υποχώρηση. Κατέλαβαν τα χωριά **Ειδομένη, Χαμηλό** και **Δογάνης** και οι Γάλλοι οχυρώθηκαν στα Πλάγια, τον Φανό και την Πύλη.

Από τους Ευζώνους ως τα Πλάγια δημιουργήθηκε τοπικό μέτωπο, το οποίο επεκτάθηκε και ανατολικά προς τη λίμνη της Δοϊράνης με συνεχή κορύφωση των αψιμαχιών. Και οι δύο πλευρές ενισχύονταν με δικά τους νέα στρατεύματα. Η σύγκρουση παρά την ένταση και επέκτασή της χαρακτηρίστηκε τοπικού χαρακτήρα. Τα σπουδαιότερα αναμένονταν για αργότερα.

Στην επαρχία του Κιλκίς έντονη ήταν η φήμη για εισβολή των βουλγαρικών και γερμανικών δυνάμεων. Μπροστά στην κατάσταση αυτή Άγγλοι και Γάλλοι στα μέσα Απριλίου του 1916 προχώρησαν στην επίταξη των ζώων των χωρικών της περιοχής με τη δικαιολογία πως αυτό πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο προληπτικών μέτρων. Στα τέλη του ίδιου μήνα στην Καλίνδρια συγκρούστηκαν γερμανοβουλγαρικές με αγγλογαλλικές δυνάμεις. Υπήρξαν απώλειες και από τις δύο πλευρές, όπως και απλών χωρικών, των οποίων τα σπίτια βομβαρδίστηκαν από το πυροβολικό των αντιμαχομένων πλευρών. Ταυτόχρονη συμπλοκή υπήρξε και στην περιοχή του Αξιού, πάνω στο Πάικο, μεταξύ Κούπας και Αρχαγγέλου.